

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง คำพ้องรูป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ธรรมชาติวรรณคดีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คำพ้องรูป
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำพ้อง หมายถึง คำที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือซ้ำกัน เช่น เขียนเหมือนกัน หรือออกเสียงเหมือนกัน หรือเหมือนกันทั้งรูปและเสียง แต่มีความหมายต่างกัน ซึ่งจะพิจารณาตามเนื้อความของคำที่เกี่ยวข้องกับคำพ้อง หรือคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน

ประเภทของคำพ้อง ได้แก่

- ๑) คำพ้องรูป
- ๒) คำพ้องเสียง
- ๓) คำพ้องความหมาย

คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกันและความหมายก็ต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่น ๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้นหมายถึงอะไรจึงอ่านให้ถูกต้อง

ตัวอย่างคำพ้องรูป

กระบวนหนึ่งตัวเขียนไม่เปลี่ยนแปลง	แต่อ่านแยกสองความตามวิถี
วัดเขมาโกศเขมาเพลาก็มี	แต่ที่นี้ไปถึงป่าเพลายืน
ที่ริมเชิงเสลาภูผาใหญ่	ล้วนกอไผ่ลำสล้างเสลาเห็น
หัดโบกปุนใบเสมามากกว่าจะเป็น	หน้าโฮเต้ลปลุกเสมาดูเพราตา

ผู้ประพันธ์ : พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

คำ	คำอ่าน	ความหมาย
เพลลา	เพลลา	เบาลง, แกนสำหรับสอดในตุ้มรถหรือตุ้มเกวียน
เพลลา	เพ-ลา	กาล, คราว, เวลา
เพลลา	เพลลา	เบาลง
ปักเป้า	ปัก-กะ-เป้า	ชื่อปลาชนิดหนึ่ง
ปักเป้า	ปัก-เป้า	ชื่อว่าชนิดหนึ่ง
สมาธิ	สะ-หมาต	ทานั่งขัดสมาธิ
สมาธิ	สะ-มา-ที	การสำรวมใจให้มั่น
สระ	สระ	แอ่งน้ำขนาดใหญ่
สระ	สระ-หระ	อักษรแทนเสียงสระ
เขมา	เข-มา	เกษม ความสบายใจ ความพ้นภัย
เขมา	ขะ-เหมา	คำ, ชื่อโกฐชนิดหนึ่งใช้เป็นเครื่องยาไทย
เสลา	เส-ลา	ภูเขา
เสลา	สะ-เหล่า	สวยงาม, หรือต้นไม้ชนิดหนึ่ง
เสมา	เส-มา	สีมา เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์
เสมา	สะ-เหมา	หญ้า

เพลงคำพ้องรูป

คำพ้องรูป	เขียนรูปเหมือนกัน
ความหมายมัน	ผันเปลี่ยนเพี้ยนไป
มีหลายคำ	สำเนียงเสียงใด
อ่านแล้วไม่เหมือนกัน	ชั้นดี
เพลลา รถยนต์	พัด เพลลา เย็น
เสลา เป็น เสลา	ทันที
โคลงเรือ	เรือโคลงเคลงซี
จอกแหนมี่	แหนมี่มาดูเรา
	ที่มา : บุษยามาศ หีบเพชร

ฝ่ายสื่อตกแต่ง